

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 190

TELEFON UREDNISTVA: 25-67
POSLOVALNICA UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON CELJE, Prešernova 3. tel. 280
LJUBLJANA: 46-91

Maribor, petek 23. avgusta 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prelema v uravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din, tujca 30 din.
POSTNI CEKOVNI RACUN: 11.400

Cena
din 1.—

Rusija zahteva prehod skozi Dardanele

Po večstranskih informacijah je stavila Sovjetska zveza Turčiji zahtevo, da ji dovoli svoboden prehod skozi Bospor in Dardanele za njeno bojno mornarico, in to v času miru in v času vojne

ANKARA, 23. avgusta. Ass. Press. V tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih se je razširila vest, da je stavila sovjetska vlada turški vladi zahtevo po ureditvi dardanelskega vprašanja. Sovjetska zveza zahteva od Turčije neomejeno pravico posluževati se morske poti skozi Bospor in Dardanele v primeru miru in v primeru vojne. Na merodajnem mestu te vesti niti ne zanikujejo niti ne potrjujejo in ni zato mogoče dobiti še nobenih zanesljivih informacij. Kljub temu se zdi, da stojimo pred važnimi odločitvami glede nadaljnjega položaja morskih ožin med Evropo in Malo Azijo.

ATENE, 23. avgusta. Transcontinental Press poroča, da je turški poslanik v Moskvi, Ali Hajdar Aktaj, ki je prisel v

Ankaro, prinesel s seboj važno poročilo sovjetske vlade. Aktaj je že bil pri predsedniku republike, nakar je imel daljšo

konferenco tudi z ministrskim predsed. Sajdamom in zunanjim ministrom Saradžogom. Kakor je bilo na poučenem mestu mogoče izvedeti, je poslanik Hajdar Aktaj obvestil turške državnike, da zahteva vlada Sovjetske zveze svoboden prehod skozi Dardanele za svoje bojne ladje. Ta zahteva se po informacijah poučenih, nanaša na vse primere in ne bi veljala samo sedaj, ampak tudi tedaj, ako Sovjetska zveza ne bi bila več nevtralna, ampak bi se zapletla v kako vojno.

CURIH, 23. avgusta. »Basler Nachrichten« objavljajo vest budimpeštanskega dopisnika, ki jo je prejel iz Sofije in trdi, da so tam iz Ankare izvedeli, da je turški poslanik v Moskvi izročil predsedniku Izmetu Ineniju posebno pismo sovjetskega zunanjega komisarja Molotova. V tem pismu odgovarja Molotov na neke predloge, ki jih je bila stavila Turčija glede vprašanja Dardanel. V Sofiji prevladuje vtis, da želi Turčija čimprej popolnoma razčistiti in urediti odnose s Sovjetsko zvezo.

Splošni napad na Anglijo?

Bombardiranje angleške obale s francoskega obrežja - Spopad med angleškim letalstvom in nemškim topništvom - Streli na konvoj - Prvi direktni letalski napad na London

TOPOVSKI STRELI ČEZ KANAL

LONDON, 23. avgusta. Reuter. Vojno letalsko ministrstvo sta davi izdali skupni vojni komunik, ki pravi, da je sovražno topništvo s francoske obale sinoči pričelo streljati na jugovzhodno angleško obalo. Neuradne vesti novinarskih agencij pa javljajo, da je začela včeraj proti večeru nemška dolgometa artilerija streljati s francoske obale na Dover ter na področje okoli njega. Izstreljenih je bilo okoli 100 projektilov. Takoj so bili alarmirani angleški bombniki, ki so napadli nemško topništvo vzdolž francoske obale. Prebivalstvo jugovzhodne angleške obale je bilo priča grozotno lepega prizora. K jasno vidnim ognjenim zubijem na francoski obali so se nenadoma pridružili žarki žarometov. Kmalu nato je bilo opaziti misteriozno belo luč nad francosko obalo. Očividno so britanski bombniki metali svetilna padala, da vidijo cilje. Kmalu nato se je nebo na francoski obali pordečilo. Slišati je bilo silne detonacije. Očividno je bil to odmev in soj britanskega bombardiranja. Takoj zatem je nemško topništvo prenehalo z obstreljevanjem. Pol ure zatem pa se je nemško obstreljevanje zopet pričelo. Nakar je sledil drugi angleški bombni napad. To pot je bil napad ostrejši in tudi več žarometov je bilo opaziti. V Calaisu samem je bilo opaziti visoke plamene. Izvršen je bil tudi silovit zračni napad na luko v Calaisu. Zračni napad na francosko obalo je trajal še okoli 11 ure ponoči.

UCINKI OBSTRELJEVANJA

LONDON, 23. avgusta. Reuter. Škoda, ki jo je sinočnje nemško bombardiranje s francoske obale povzročilo v Doverju in okolici, je precejšnja, vendar je bilo le malo ljudskih žrtev, vključno s silovitosti obstreljevanja. Ena granata je razrušila cerkev. Precej stanovanj je bilo poškodovanih. Okoli polnoči je bilo videti, kako zapuščajo družine svoja stanovanja v onem delu mesta, kjer so padle granate. Ljudje so nosili s seboj odeje, plete in koce ter se zatekali v zaklonišča, ali pa so hiteli v oddaljenejshe mestne dele.

KONCENTRIČNI NAPAD NA KONVOJ

LONDON, 23. avgusta. Reuter. Admiraliteta in letalsko ministrstvo javljata, da je včeraj okoli poldne plul skozi Ro-

kavski preliv konvoj. Kar je nenadoma začelo sovražno topništvo, koncentrirano na francoski obali od Boulogne do Calaisa angleške ladje silno obstreljevati. Izstrelki so padali sicer v bližino ladij, a ni bila nobena zadeta. Ladje so se zavile v dim in prišle preko zapore. Spremljevalne vojne ladje so vračale ogenj s topovi ter pri tem dosegale uspešne zadetke. Zatem je sledil na isti konvoj drugi napad. Topot iz zraka. Tudi sedaj ni bila nobena ladja zadeta pač pa so začele obstreljevati spremljevalne ladje sovražna letala, takoj pa so se pojavili še britanski lovci, ki so sovražna letala pregnali. Konvoj je nato v redu nadaljeval pot.

OD DAVI NOVI SRDITI NAPADI

LONDON, 23. avgusta. Reuter. Včeraj je bilo nad Anglijo sestreljeno tisočo nemško letalo od 18. junija dalje, ko so začeli intenzivnejši zračni napadi. Do sinoči 7. ure zvečer je bilo znano, da je bilo tekom včerajšnjega dneva nad Anglijo sestreljenih četrto sovražnih letal, troje iz formacije 15 letal, ki pa niso prišla preko obale, pri čemer sta bili izgubljeni dve lastni lovski letali, od katerih se je en pilot rešil. S tem je doseglo število od 18. junija nad Anglijo zrušenih letal 1002. Včeraj je vladalo že četrty dan »zračno zatišje«, ko ni bilo množestvenih letalskih napadov. Toda v teku noči in davi zgodaj se letalski napadi in velikost sovražnih letalskih formacij pri zračnih napadih na Anglijo vedno bolj množijo in zopet večajo.

PRVI DIREKTNI NAPAD NA LONDON

LONDON, 23. avgusta. Reuter. V zgodnjih jutrnjih urah je doživel London davi svoj prvi nočni zračni napad. Pojavili so se nemški bombniki posamič ali v majhnih skupinah, a so že na londonski periferiji naleteli na stražen protivletalski zaporni ogenj. Zato so bombe padle le na predmestne dele. Tako sta bila direktno zadeta nek variete in neka javna dvorana; bilo je oboje popolnoma porušeno. Poškodovanih je bilo tudi nekaj trgovin in neka banka. Ranjenih je bilo precej ljudi, večinoma od drobcev stekla, ki jih je metal okoli zračni pritisk o priliki eksplozij bomb.

NEMŠKO URADNO POROČILO

BERLIN, 23. avgusta. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sle-

deče vojno poročilo. Pri poletih našega izvidniškega letalstva nad Anglijo so bile dne 21. avgusta obmetane z bombami razne industrijske in pristaniške naprave, poleg tega pa je bilo napadenih tudi 15 letališč. Mogoče je bilo opaziti,

Poostritev med Grčijo in Italijo

Včeraj še optimistično presojanje, danes pesimizem in obrambni ukrepi

ATENE, 23. avg. Transc. Press. V odnošajih med Grčijo in Italijo je, kakor se zdi, nastalo mirnejše vzdušje. Zasluga za to imajo baje intervencije, ki so bile storjene v cilju, da se ohrani tudi na tem najjužnejšem delu Balkana mir in red. Italijanski poslanik v Atenah je bil na daljši konferenci pri grškem ministrskem Predsedniku Metaxasu, s katerim sta razpravljala o načinu likvidacije nastale napetosti. Kakor se zatrjuje, stavi Italija Grčiji neke zahteve, od katerih naj bi bilo odvisno nadaljnje razmerje med obema državama. Kakšnega značaja so te zahteve, ni bilo doslej še mogoče izvedeti, ker na merodajnem mestu strogo molče. Dejstvo pa je, da je bil takoj po sestanku italijanskega poslanika in Metaxasa sklican na izredno sejo minis-

trski svet. Zasebne informacije trdijo, da neposredne nevarnosti za odkrit konflikt med Grčijo in Italijo ni več.

ATENE, 23. avgusta. Reuter. V zvezi z vedno večjo koncentracijo italijanskih čet na grško-albanski meji, je sprejel včeraj grški ministrski predsednik general Metaxas angleškega poslanika, s katerim je imel dolgotrajen razgovor, ki je trajal več ur. Zgodaj davi so začele prihajati z grško-albanske meje vznemirljive vesti. Ministre so zbudili v zgodnjih jutrnjih urah, nakar se je na vso brzino sestel ministrski svet na izredno sejo. Grški kralj Jurij V. pa je takoj za tem sprejel vojnega in mornariškega ministra, šefa generalnega štaba ter vse armadne poveljnike. Grčija zre z zaupanjem v bodočnost, naj pride kar koli.

Nemci hočejo prehiteti Anglijo

BERLIN, 23. avg. Stefani. V berlinskih letalskih krogih izjavljajo, da so angleške nade o povečanju letalske moči Anglije popolnoma iluzorne. Poudarjajo, da je britansko letalstvo še sedaj slabše od nemškega. Angleške tovarne morajo s povečano hitrostjo delati, da nadoknadijo izgube v zadnjih bitkah. Odkar je Italija stopila v vojno je zračni potencial še mnogo povečan. Veliko pa je Anglija izgubila z izgubo francoskega in drugega

letalstva. Angleške tvornice morajo uvažati 45% materiala za izdelavo letal, kar pa je nemogoče zaradi nemške in italijanske blokade. Če se vse to ima v vidu, potem še lahko reče, da se angleško letalstvo ne povečuje, ampak samo zmanjšuje. Kar pa se tiče pomoči USA, je jasno, da boša Nemčija in Italija prej zrušili britanski imperij, preden bodo ameriške tovarne dosegle polno kapaciteto.

Angleške zračne križarke

LONDON, 23. avg. Reuter. Izvedelo se je, da bo britansko letalstvo kmalu do bilo nov tip bombnika, ki bo poleg ogromnih razmer tudi izredno hiter in s katerim bo mnogo lažje upravljati, kakor z mnogo lažjimi letali. Poednost o konstrukciji tega novega letala držijo v največji tajnosti. Pravijo, da bo te »zračne križarke« dobavila Kanada.

OTTO STRASSER NI MRTEV

NEW YORK, 23. avgusta. Central news. Znani opozicionalec nacizma Otto Strasser, o katerem so mislili, da je ob priliki zavzetja Pariza padel v nemške roke, je zdrav in čil na Portugalskem. To je javilo založništvo njegove knjige »Hitler in jaz« agenciji Press alliance inc. Potikal se je dva meseca po Franciji in po drugih krajih Evrope, predno se je rešil na Portugalsko.

Obnovitev pogajanj v Turnu Severinu

Danes dopoldne je madžarska delegacija izročila romunski odgovor madžarske vlade. Prihod nemškega opazovalca — Pesimistična presoja izgledov za sporazum — Pogajanja z Bolgari se nadaljujejo

BUDIMPEŠTA, 23. avgusta. DNB. Voda madžarske delegacije, ki vodi pogajanja z Romunijo, Horthy, je odpotoval včeraj v Turnu Severin. Danes bo madžarska delegacija izročila romunski odgovor na romunske ponudbe. Iz dobro poučenega vira se je izvedelo, da je madžarski odgovor zelo skrbno sestavljen in da obsega tudi vse podrobnosti. Sinoči je bila seja madžarske vlade, na kateri je poročal opolnomočeni minister Hory o dosedanjih pogajanjih z Romuni.

BUKAREŠTA, 23. avgusta. ZPV. V Turnu Severin je prisel višji funkcionar nemškega zunanega ministrstva Helmut Lang, ki se bo udeleževal romunsko-madžarskih pogajanj kot opazovalec. Pogajanja med obema delegacijama se bodo pričela znova danes dopoldne. Voda romunske delegacije Valer Pop, ki se je mudil v Bukarešti, je odpotoval že včeraj nazaj v Turnu Severin. Pred odhodom je konferiral z ministrskim predsednikom Gigurtom. Prav tako so odpotovali nazaj v Turnu Severin tudi oni eksperti, ki so bili poklicani za časa premora v Bukarešto.

SOFIJA, 23. avgusta. Tass. Bolgarski listi objavljajo obširna poročila iz Bu-

dimpešte, v katerih pravijo, da se madžarsko in romunsko stališče glede Transilvanije tako razločujeta, da ni verjetno, da bi se mogla pogajanja kakorkoli pozitivno končati. Madžari kažejo veliko potrpežljivost, vendar izgleda, da vztrajajo dalje pri svojih zahtevah. Neke informacije pravijo, da je Romunija pripravljena odstopiti Madžarski le 4000 kvadratnih kilometrov Transilvanije. — »Utro« poroča celo, da so pogajanja dejansko že prekinjena. Romuni zahtevajo v nekih transilvanskih okrajih plebiscit, v drugih pa zamenjavo prebivalstva. — Madžari označujejo te predloge kot nesprejemljive, naglašujoč, da so bile zahteve ki so jih stavili v Turnu Severinu minimalne. Težkoče se zde nepremostljive. »Utro« pravi dalje, da so Madžari v Turnu Severinu zahtevali zase več ko polovico Transilvanije. »Zarja« pravi, da tudi v primeru, ako se bodo pogajanja nadaljevala, ni pričakovati uspeha.

SOFIJA, 23. avgusta. ZPV. Vesti, da je med Bolgarijo in Romunijo bil dosežen sporazum tudi že v vseh podrobnih vprašanjih ali da je bila celo že podpisana dokončna pogodba o izročitvi južne Dobrudže Bolgariji, so preuranjene. Na me-

rodajnem mestu izjavljajo nasprotno, da je treba rešiti še več zelo zamotanih vprašanj, nanašajočih se zlasti na preselitev prebivalstva, na odškodnine itd. — Zaradi tega je verjetno, da bo preteklo še precej časa, preden bo sporazum dokončno podpisan, in to kljub temu, da je glede ozemeljskega vprašanja v načelu že dosežen.

LONDON, 23. avgusta. Reuter. Diplomatski korespondent angleškega radia razmotriva pomen doseženega načelnega sporazuma med Romunijo in Bolgarijo in pravi, da Bolgarija s tem, da je dobila v roke Silistrijo, praktično kontrolira pot med Bukarešto in njeno edino pomorsko luko Constanza. Donava namreč pozimi zamrzne in vodi edina pot v Constanza preko velikega železniškega mostu pri Černi vodi, ki je v dometu topov iz Silistrije. Potem, ko je Romunija odklonila angleške garancije, ni imela Anglija povoda, da bi se zavzemala za bolgarske zahteve. Tem bolj Anglijo veseli pravkar doseženi sporazum med obema balkanskima narodoma, ker bo to varnost na Balkanu le utrdilo. Ne ve se pa še, kako bo ta sporazum sprejela Nemčija in kako Rusija.

Egiptске čete že ob strani Angležev

KAHIRA, 23. avgusta. Anatolska agencija. Na vprašanje, ki so ga postavili poslanci na včerajšnjem zasedanju egiptskega parlamenta, ali bi Egipt stopil v vojno tudi, če bi kdo napadel Sudan, je odgovoril egiptski vojni minister, da so egiptске čete že zavzele strateške pozicije vzdolž cele meje Egipta in Sudana ob strani britanskih čet.

NOČNI ANGLEŠKI NAPAD NA NEMČIJO

LONDON, 23. avgusta. Reuter. Letalsko ministrstvo je sinoči objavilo, da so letala RAF uspešno bombardirala petrolejske rafinerije v Magdeburgu in Hannoverju, in sicer »Bran-Werke« in »Dorn Werke«; dalje so vrgla v zrak neki vlak pri predoru severno od Hannoverja, uničila več žarnometov, bombardirala industrijske naprave v Porurju in Porenju, aerodrom Texel v Holandskem ter letališči v Caenu in Abevilleu v Franciji.

LONDON, 23. avgusta. Reuter. Naknadno javljajo, da je bilo včeraj zvečer ob južni angleški obali sestreljenih še 3 nemških letal. Tako, da se poviša število včeraj sestreljenih nemških letal na 7.

NEMŠKE MINE OKOLI ANGLIJE

BERLIN, 23. avg. Stefani. Polje nemških min okoli Anglije se vedno bolj širi, posebno v bristolškem kanalu. Ta polja predstavljajo veliko nevarnost za angleški uvoz.

KONGRES ODOBRILO VPOKLIC

WASHINGTON, 23. avgusta. Reut. Kongres je z veliko večino včeraj odobrila zakonski predlog o takojšnjem poklicu 400.000 mož USA domače garde. Zakonski predlog pride pred senat.

ODSTOP ARGENTINSKEGA PREZIDENTA

BUENOS AIRES, 23. avg. Stefani. Predsednik Argentine, Robert Ortiz, je iz zdravstvenih razlogov odstopil.

LETALSKI INSTRUKTORJI V USA

WASHINGTON, 23. avgusta. Central news. Predsednik mornariškega odbora kongresa Winson je dejal, da bo vpoklicanih 205 pilotov od civilnih letalskih družb USA, da bodo služili kot instruktorji za nove vojne pilote.

AMERIŠKI ZASTOPNIK POKLICAN IZ VICHYJA

WASHINGTON, 23. avg. DNB. Državni podtajnik Sumner Welles je izjavil, da je ameriški odpravnik poslov v Vichyju poklican v Washington zaradi konferiranja.

GARANCIJE ZA PREVOZ JAPONCEV

LONDON, 23. avgusta. Reuter. Nemška vlada je garantirala prosto plovrbo 4 japonskim ladjam, ki bodo odpeljale japonske državljane iz Evrope. Te garancije ni dala za prevoz angleških otrok na ameriških ladjah v USA.

Mariborska napoved: Malo oblačno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura 14,2, danes najnižja 3,8, opoldne 18,0. Padavin od včeraj 33 mm.

Borza. Curih, 23. avgusta. Pariz 9,95, London 17,67 1/2, Newyork 4,39, Milan 22,17 1/2, Madrid 40, Berlin 175,45.

Turnir v Celju

Celje, 23. avgusta. Pri današnjem nadaljevanju je Marek brez igre predal proti Šiški. Jerman in Popevič sta se po kratki igri zedinila na remis. Ker je Majstorovič odstopil, je Žuk dobil sporno partijo iz 8. kola. Največje zanimanje pa vlada za partijo, ki se odigrava med Mišuro in Šorliem. V času, ko to poročamo, se še nadaljuje. Mišo so kibici naravnost zagrnili. Trenotno pozicije še ni mogoče točno presoditi. Mišura ima še vedno kvaliteto in z njo nekaj izgledov. Šorli pa bo gotovo vložil vse svoje znanje o končnicah, da se reši usodnega poraza. Pravtako se še nadaljuje partija prof. Grašer - Minar. Slednji ima dva vezana kmeta ter utegne ob dobri igri zmagati.

Stanje po 12. kolu: Berner 9 1/2, Šubarić 9, Jerman 8 1/2, Šiška in Šorli 8 (1), Gottlieb 7, Šmigovec 6 1/2 (1), Minar 5 1/2 (1), Drašič, Marek in Pavlovič 5 1/2, Mišura 5 (1), Savič 5, Medan in Popović 4 1/2, Žuk 2 in prof. Grašer 1 1/2 (1) točke.

Pred spopadom v Afriki

ANKARA, 23. avgusta. TPV. Po raznih znakih sodeč, se pripravljajo tako Italijani v Libiji kakor Angleži v Egiptu na ofenzivni sunek. Pričakovati je zato treba, da bosta obe vojski lahko vsak trenutek trčili druga ob drugo. Tudi Egipt sam stoji tik pred aktivnim posegom v vojno.

RIM, 23. avgusta. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno poročilo: Naša eskadrilja pomorskih bombnikov je izvedla bombardiranje vojaških naprav v Gibraltarju. Eno naše letalo se ni vrnilo. V vzhodnem delu Sredozemskega morja je neki naš rušilec potopil sovražno podmornico, ena naša podmornica pa je torpedirala sovražni rušilec. Naše letalske sile so od-

krile sovražno eskadriljo, sestavljeno iz križark, v vzhodnem delu Sredozemskega morja ter jo hudo bombardirale. Močno sta bili zadeti večkrat dve križarki. Vsa naša letala so se vrnila domov. V Vzhodni Afriki smo zbili eno angleško letalo, in sicer v Keniji.

KAHIRA, 23. avgusta. Reuter. Letala RAF so včeraj uspešno bombardirala italijanski oporišči v Eritreji, Mogadiscio in Merco, v Libiji pa Alfo in Sidi-el-Sidi. Pri tem so bila uničena 3 italijanska letala. Aleksandrija je imela 2 alarma, vendar so padle bombe samo pri prvem. Ubit je bil neki pes. Italijanska letala so letala v zelo veliki višini nad Gibraltarjem, ne da bi bila metala bombe.

Nemci odklanjajo odgovornost za lakoto

BERLIN, 23. avg. DNB. Iz angleških virov se je zadnje dni širila vest o lakoti, ki bo nastopila v zahodnih pokrajinah, ki so pod nemško okupacijo. V tej zvezi je nastala tudi trditev, da je Nemčija vso živino iz zasedenih pokrajin odpeljala v Nemčijo. Kdo je dejansko odgovoren za to, da se je nekdanje veliko število živine v teh krajih zares zmanjšalo, se najbolje vidi iz uradnega poročila župana občine Belegama. Po tem poročilu je razvidno, da so angleške čete, ki so se umikale pred nemško vojsko, vršile pri-

silno evakuacijo prebivalstva, izropale hiše in niso prizanesle niti kmetovi živini. Brez vsake potrebe so britanski strelci streljali v hleve in na živali, ki so bile v njih. Angleži so prav tako gospodarili tudi v drugih krajih, kjer so imeli za to dovolj časa. S takim uničevanjem živine je bila belgijskim kmetom storjena neocenljiva škoda, ne računajoč pri tem, da je celokupno število živine v velikih belgijskih pokrajinah naravnost decimirano.

Zbor japonskih diplomatov v Tokiu

TOKIO, 23. avgusta. Reuter. Japonska vlada je odpoklicala domov 40 diplomatov in konzulov, med njimi 5 veleposlanikov, in sicer onega iz Washingtona, Ankare, Rio de Janeira, Vichyja ter Kitajske, nadalje 19 poslaničkov, med dr. onega iz Kanade ter onega iz Južne Afrike, ostalo pa konzule. Gre za predigro nove diplomatske akcije Japonske, pravi agencija Domei.

ZASLIŠEVANJE MORILCA TROCKEGA

MEXICO CITY, 23. avgusta. DNB. Policija je tekom noči zasliševala atentatorja na Leva Trockega. Kar tiče pisem, ki so napisana v francoščini najdena pri atentatorju, ni policija dala nobenih pojasnil. Sedaj preiskujejo poročila o pravi identiteti atentatorja. Po mehiških zakonih bo ubijalec lahko obsojen na 30 let ječe.

IZJAVA DUFFA COOPERA

LONDON, 23. avg. Reuter. Informacijski minister Duff Cooper je sinoči na radiu dejal, da je na mestu optimizem glede nadaljnjega poteka vojne iz dveh razlogov: 1. ker Anglija obvlada morja, 2. ker je Anglija zedinjena. Nasprotno pa je javna tajnost, da to nasprotje ni.

NOVA DE GAULLEOVA IZJAVA

LONDON, 23. avg. Reuter. Sinoči je general de Gaulle obtožil višijske vlado, da je omogočila izročitev 800 francoskih letal iz Afrike Nemčiji. Prav tako je onemogočila vsak odpor v francoskih prekomorskih posestih, dasi bi se bila lahko temu ognila. »Vendar pa je na drugi strani res, da se naš zaveznik Vel. Britanija vsak dan bolj krepi in tudi svobodni Francozi se vsak dan bolj konsolidirajo«, je zaključil de Gaulle.

NOVA CESTA V ALBANIJI

TIRANA, 23. avgusta. Stefani. Na svečan način je izročena promet 34 km dolga nova avtostrada Tirana—Drač.

Vpoklic šestih letnikov v Španiji

MADRID, 23. avg. Reuter. Španska vlada je odredila vpoklic šestih letnikov. Obvezniki se morajo že 1. septembra javiti v vojašnicah.

160.000 ANGLEŠKIH BOMB

ANKARA, 23. avgusta. Anatolska Agencija. Od 15. maja dalje do danes je bilo izvršenih 200 letalskih napadov na Nemčijo in na zasedena ozemlja. Pri tem so bombniki RAF zmetali 160.000 bomb, od tega 100.000 bomb na Nemčijo samo. — Zadnje čase se med lovci pojavlja letalo tipa »Defiant«, ki je boljše od »Spitfire-ov« in »Hurricane-ov«, med bombniki pa nov tip strmoglavca »Fairy Battle«.

SMRT ŠPANSKEGA PRIMASA

MADRID, 23. avgusta. Stefani. Kardinal, nadškof Toleda ter primas Španije Goma Thomas je umrl po daljši bolezni v starosti 72 let. Pred nekoliko meseci je bil imenovan za člana španske akademije.

ZNIZANJE ZAVAROVALNINE ZA LADJE

LONDON, 23. avgusta. Central news. Dokaz, da britansko brodogradništvo še vedno obvlada Sredozemlje je videti zlasti v tem, da se je znižala zavarovalna premija za vojni riziko pri ladijskem prometu. Vlado oddelek za zavarovanje vojnega rizika je v četrtek namreč objavil, da se te premije za prevoz skozi Sredozemlje znižajo za 25 odst. Nadalje, da so premije za pot preko Sredozemlja skozi Suez kakor tudi one za pot okoli Afrike mimo rtiča Dobre nade, enake.

ANGLEŠKI PROMET SE JE DVIGNIL

LONDON, 23. avgusta. Reuter. Vkljub podmorniški vojni se je angleški uvoz v prvih 7 mesecih letošnjega leta dvignil za 175 milijonov funtov, izvoz pa za 4 milijone napram isti dobi lani.

AMERIŠKO-KANADSKI ODBOR

WASHINGTON, 23. avgusta. Reuter. Sinoči so bila tako v Washingtonu kakor v Ottawi uradno objavljena imena 11 delegatov USA in Kanade, ki bodo sestavljali skupni obrambni odbor, ki se sestane na prvo zasedanje že v ponedeljek v Ottawi.

AVSTRALIJA DOBAVLJA VOJNI MATERIAL

CANBERRA, 23. avg. Reuter. Predsednik avstralske vlade Menzies je po radiu izjavil, da je avstralsko ministrstvo za vojne dobave v 3 mesecih obstoja odobrilo za 100 milijonov funtov dobav Veliki Britaniji, Indiji in Novemu Zelandu.

Novice

Bogato 5 letno delo ptujskega dispanzerja

Ptujski okraj šteje preko 80.000 prebivalcev in ima agrarno-pasivni značaj. Zato so na tem področju ugodna tla za širjenje tuberkuloze. Procent tuberkuloznih obolenj se močno dviga. Če pogledamo na specialno karto ptujskega področja, ki je obešena v ordinacijski sobi ptujskega dispanzerja, se nemalo začudimo: ves zemljevid je poln rdečih zastavic, ki pomenijo jetičnike. Zanimivo je, da je ptujski okraj za dolhodelavskim najbolj tuberkulozen. Letos je bilo že 32 smrtnih slučajev, ki so dispanzerju znani. Glavni vzroki, da ta zahrblina bolezen tako neumorno mori v tem okraju, gotovo tičijo v slabih socialnih razmerah.

Protituberkulozni dispanzer v Ptuj ima težko in zelo važno nalogo, da išče med številnimi množicami nesrečne žrtve, ki si jih je izbrala zavratna morilka. Pomembnost protituberkuloznega dispanzerja v Ptuj nam najbolj poudarja visoke številke petletnega delovanja. V teku petih let, odkar je bil ustanovljen protituberkulozni dispanzer v Ptuj, je bilo prvih pregledov 3579, ponovnih pregledov 3134, rentgenskih pregledov 4241, kontrolnih pregledov pljuvka 1601, krvnih sedimentacij 2948, umetnih pneumotoraxov 1648. Potem je bila ugotovljena odprta tuberkuloza v 556 slučajih, ostala tuberkuloza na pljučih v 1494 slučajih in ostala obolenja tuberkuloze v 323 slučajih.

Tako je ptujski dispanzer izvršil v petih letih v danih razmerah zelo važno socialno in zdravstveno delo. Pri tem pa se ptujski dispanzer dobro zaveda, da tako ogromnemu in ogroženemu področju še ni povsem kos, zato grede njegova stremjenja še nadalje, da bo dobil lastno streho in se vse bolj izpopolnjeval. Nujno je potrebno, da oblast in posamezniki znatno podprejo protituberkulozno delo.

Ptujski dispanzer vodi ves čas z veliko požrtvovalnostjo in ljubeznijo g. dr. Boleslav Okolo-Kulak, ki ni vložil samo v dispanzer mnogo truda, temveč ga tudi opremil večinoma z lastnimi pripravami.

Celje

Nova planinska pot na Ojstrico

Savinjska podružnica SPD je letos uresničila dolgoleten načrt z zgradbo nove planinske poti, ki vodi iz Logarske doline čez Škarje (sedlo med Ojstrico in Grofličko) in po severovzhodnem grebenu Ojstrice na vrh te veličastne gore, ki dominira vzhodnim Savinjskim Alpam. Pol ure hoda nad Klemenškovo planino se nova pot odcepi od stare poti, vodeča na Škarje, lepo je nadelana, po skalnatem pobočju Ojstrice pa je dobro zavarovana s pomočjo železnih stopnic in varovalnih klinov. Pot je trasiral g. Andrijo Kopinšek in se bo po njem imenovala, zgradili pa so jo gg. Miha Plešnik, gorski vodnik, Peter Plešnik in Ivan Ošep. Pot že služi planinskemu prometu; v obeh smereh jo je doslej pre-

hodilo že nad 200 planincev. Navdušila je vse; saj skrajša vzpon na Ojstrico za dobro uro hoda v primeri s potjo, ki vodi čez Škarje, obenem pa očem odkriva prekrasen, doslej le plezalcem poznani planinski svet. V nedeljo 1. septembra bo slovesna otvoritev in blagoslovitev te nove poti. Planinci se bodo zbrali pri Aleksandrovi domu v Logarski dolini, od koder bo ob 6. uri zjutraj skupen pohod po novi poti do vrha Ojstrice. Na veličastnem vrhu bo ob pol. 11. uri bral sv. mašo navdušeni planinec g. župnik Lojze Sunčič. Sledila bo blagoslovitev in govori, nato pa se bodo planinci podali v dom na Korošici ali pa si bodo izbrali drugo smer za sestop v dolino.

Povodenj v celjskem okolišu

O nevarnosti poplave v celjski okolici smo že včeraj kratko poročali. Tekom včerajšnjega popoldneva so Savinja, Voglajna in pritoki močno naraščali in je voda proti večeru dosegla višek. Savinja je poplavlila del otoka, Sušnica je zalila polja in travnike na Ostrožnem, kjer je največ škoda utrpel posestnik Franc Ralaje, ki je komaj rešil živino, kmetijsko orodje in druge stvari, mnogo lesa pa mu je voda odnesla. Ložnica je prestopila bregove v Medlogu. Koprivnica je zalila spodnji niže ležeči del Nove vasi, Cesto na Dobravo, Spodnji Lanovž, Komeškega ulico, vrtove v Aškerčevi ulici. Voglajna je preplavila Zavodno, Cesto na grad, kjer so v vodi vse hiše do Skalne kleti, izstopila pa je tudi pod viaduktom pri

hotelu „Pošti“, kjer so napravili za silen lesen mostiček za prehod pešcem. Savinja je izstopila tudi pod Starim gradom. Hudinja je v Skofljavi podrla nasip in se razlila. Iz Savinjske doline nam poročajo, da je Savinja ponekod izstopila in poplavlila polja, veliko škodo pa je povzročila tudi izstopišča Bolska. Iz Mozirja so poročali zvečer, da Savinja še močno narašča. Da poplava ni povzročila še večje katastrofe je pripisovati že delno regulirani Savinji, ker je odtok vode hitrejši. Nujno potrebno je, da se z regulacijskimi deli nadaljuje in da bi merodajni čimtelji s to važno zadevo ne odlašali iz leta v leto, ko bi dela bila lahko že skoro končana. Povodenj je povzročila velikansko škodo, ki bo ocenjena po komisiji.

c Mestna občina celjska razpisuje dobavo 15 kom. mednarodnih obcestnih napisnih tablic iz železa za označbo poedinih krajev in razdalj od mesta Celja. Izvedba tablic je predvidena po določenih tipih kr. banske uprave dravske banovine. Dobavo je predvideti kompletno z vsemi potrebnimi in delom vključeno s pleskarskim delom in emajliranjem ter z namestitvijo na terenu na določenih mestih. Ponudbe je vložiti do vključno 7. sept.

c Slavnostna seja Celjskega šahovskega kluba bo v soboto 24. t. m., ob 20.30 v hotelu „Evropa“.

c Prvi hmeljski trgovec so že prišli v Celje in Zalec. Cene hmelju so sedaj od 45 do 50 din za kg.

c Matilnica mu je odrgala roko. 64 letni sodarski mojster in gostilničar Franc Suhelj pri Sv. Krištofu pri Laškem je s kladivom v matilnico stopnje žita. Matilnica mu je pri tem odrgala levo roko v zapetju.

c Pri reševanju na Ojstrici ponesrečil. 36 letni drvar Peter Stebe iz Solčave je pomagal pri prevozu Velice, ki se je zasturil pod vrhom Ojstrice. Pri padcu si je zlomil nogo pod kolenom. Včeraj so ga prepeljali v celjsko bolnišnico.

c Razne nesreče. 55 letni dninar Franc Skok iz Kaple pri Sv. Juriju ob Taboru je padel po stopnicah in se težko poškodoval po glavi. — 19 letni Mihael Vunšek iz Polja ob Sotli je padel iz sklednja in si zlomil levo roko. — 64 letna žena pos. Pavla Lukše iz St. Jurija ob Taboru je padla in si zlomila levo nogo. — 52 letna dninarka Marija Mikulič iz Luč je padla na travniku in si zlomila levo nogo. — Vsi se zdravijo v celjski bolnišnici.

c Umrla sta v celjski bolnišnici hčerki posestnikov Ana Kugler iz Pirešice pri St. Janžu pri Velenju in Marija Belej iz Kalobija.

c Na drž. rudarski žali v Celju se prične redni punkt 10. septembra, ob 8. uri. Sprejemni izpiti bodo 31. avgusta.

Svrha naših opominov

ni samo običajno izterjavanje naročnine, marveč občasni opomini služijo tudi za to, da ugotovimo in odpravimo morebitne napake, kakor je v obojestranskem interesu. Nekatere napake so se zadnji čas, žal, pripetile ob večkratnih izjemnih vseh v obeh upravah, zlasti radi vpošlecev, druge napake so pa povzročili nakazovalci naročnine z navedbo netočnih ali sploh nepravilnih naslovov prejemnikov lista. — Kdor slučajno prejme nepravilen opomin, ga prosimo, naj blagovoli sporočiti — zadostuje dopisnica — dneve in zneske posameznih plačil, da bo mogoče ugotoviti in hitro odpraviti napako. V takih primerih bomo na zahtevo povrnil stroške za poštnino z ustreznim dobropisom v računu naročnika in ga o tem obvestili.

Uprava »VEČERNIKA«
Maribor, Kopaljska ul. 6.

c Petanjski brod pradal. Z novim železobetonskim mostom čez Muro je postal nepotreben tudi petanjski brod, ki je bil pod oskrbo soboškega cestnega odbora. Prodali so ga za 33.000 din. Služil bo prevozu čez Muro med Prekmurjem in Medmurjem pri Hotizi.

c Strela je ubila v Setarjevi pod drevesom stojičega Avdulovića Ivana. Zdravnik je mogel ugotoviti le še smrt.

c Smrtna nesreča na progi. Blizu Pragerskega je vlak povozil Franca Krivaka iz Trgovala na Hrvatskem. Ker se je najbrže predalec peljal pa je skočil iz drvečega vlaka in padel pod kolesa, ki so ga razmesarili.

c Celinsko vožnjo je odobrilo prometno ministrstvo posestnikom H. belokranjskega festivala v Metliki od 6. — 8. sept. za prihod ter od 8. — 10. sept. za povratek. Ugodnost velja za vse proge v Sloveniji ter za progo Zagreb — Metlika. Legitimacije za znižanje se daje pri društvu „Bela Krajina“, Ljubljana, Gradišče št. 11/1, tel. 39-31.

c Spomenik viteškemu kralju Aleksandru bodo odkrili v Zagorju 8. septembra v okviru proslave 50 letnice tamošnjega Sokola.

c Sv. Pavel pri Preboldu. Društvo kmetijskih fantov in deklet pri Sv. Pavlu pri Preboldu priredi v nedeljo 1. septembra ob 15. veliko tombolo na vrtu gostilne Kač pri St. Lovrenca združeno s kmetijsko veselico. Poleg 8 tombol bo razdeljenih še nad 150 praktičnih dobilkov.

c Za dekana novoustanovljene dekanije v Zagorju je bil ustoličen dosedanj zagorski župnik Fran Markež. Svečane obrede je opravil škofijski vikar Ignacij Nadrh.

c Osem mesečnega fantka so našli v obcestnem jarku blizu St. Lenarta pri Brezicah. V plencah je bil listič brez pod-

Strašna smrt pod avtomobilom

DEČEK SE JE OBESIL NA TOVORNI AVTO TER PADEL POD KOLESA

Pri Sv. Andražu v Slovenskih gorah se je pripetila v torek smrtna nesreča, katere žrtev je postal 11 letni Stanko Gregorec. Imenovani se je s svojim tovarišem igral na pašniku. Ko je pridrvel mimo tovorni avtomobil, sta dečka stekla za njim ter se zadaj obesila nanj. Nekaj časa sta se tako

vozila, kar pa je postalo za Stanka usodno. Zaradi slabe ceste je avtomobil metalo sem in tja. Gregorec je vrglo pod kolesa, ki so šla čez njegovo telo ter ga popolnoma zmečkala. Ubogi Stanko je bil na mestu mrtel, dočim je ostal njegov tovariš nesškodovan.

Nevarna povodenj v Dravinjski dolini

Včeraj je zadela Dravinjsko dolino nevarna povodenj, kakršne že nekaj let ne pomnijo. Vode so narasle tako nepričakovano, kakor še nikoli. V taklo kratkem času voda še nikdar ni prihrula v dolino in jo spremenilo v nepregledno jezero. Deževati je začelo od srede na četrtke ponoči. V prvih jutranjih urah je najprej začela v Poljčanah naraščati Breznica, ki je proti poldnevu že preplavila vse bližnje travnike in njive. Udrila je v kleti, preplavila cesto in udarila v pritične prostore stanovanj in poslovnih lokalov. Z vso vneto so bili na delu gasilci, ki

so reševali in črpali vodo, ki je z vedno večjo silo pritekala. Ze v dopoldanskih urah, ko je bilo še neprestano dalje je močno narasla tudi Dravinja, ki je mahoma zajela vse Dravinjsko dolino. Vasi Pekel, Poljčane, Sp. Poljčane, ki ju spaja medsebojno most čez Dravinjo, so bile popoldne popolnoma odrezane druga od druge, ker je bila cesta na več mestih pod vodo in je bil ponekod celo prehod z avtom ogrožen. Pod vodo je bila tudi Luščka vas. Konjska proga, ki se vije po Dravinjski dolini, je bila od Loč pa tja do Zič vsa pod vodo.

Čudovite zahteve srbskih združnikov

Pšenica naj bi se prodajala po 400 din

Po podatkih srbskih proizvodnih združenj je glavna zadruga, kljub izplačilu polnih cen za žitarice, dosegla letos 3 milijone 342.866,19 din prihranka in od tega vrnila zadrugam 2.709.602,92 din.

Na konferenci je zaključeno, da bodo zadrugarji zahtevali od merodajnih povračilo 80 milijonov din, ki jih je zaslužil »Prizad« pri suhih slivah. To vsoto naj vrne kmetom, katerim je odvzeta ali pa se naj vsaj razdeli zadruginim organizacijam. Ukine naj se tudi ali pa vsaj izpremeni uredba o odkupu pšenice. Cena 250 naj se smatra kot minimalna.

Pšenica pa naj bi se prodajala svobodno na trgu do višine proizvodnih stroškov, ki po mnenju konference znašajo 400 din za meterski stot!

Ali si že prijavil vsaj enega novega naročnika . . .

Maribor

K pojasnilu mariborskega cestnega odbora

Na moj članek v »Večerniku« 16. avg. z naslovom »V avtobusu iz Maribora do Sv. Jurija« je dalo vodstvo mariborskega cestnega odbora pojasnilo v »Večerniku« od 21. avgusta. V pojasnilu med drugim pravi, da cesta, katero v članku opisujem, ne spada več pod njegovo upravo od 1. aprila 1940 in da pa sem na drugi strani priznal, da so drugi deli ceste, o katerih v članku govorim, v dobrem stanju in cestni odbor pri tem ugotavlja, da spadajo ti deli ceste pod njegovo upravo.

Na to pojasnilo nekaj kratkih in stvarnih pripomb:

Cesta od gostilne Partlič do Sv. Lenarta je bila v slabem stanju tudi pred 1. aprilom letošnjega leta, torej že takrat, ko je bila gotovo še v upravi sedanjega cestnega odbora.

Cesta Maribor - Sv. Peter - Pesniška dolina, o kateri pravim v članku, da je v dobrem stanju, je novo zgrajena, šele komaj predana prometu, zato je njeno

stanje zadovoljivo. Toda že danes se lahko trdi, da bo tudi ta cesta sčasoma občutno poškodovana, če se ne bo redno in pravočasno popravljala.

Mariborski cestni odbor se je po mojem mišljenju pobrigal, da je cesta Maribor - Sv. Lenart in naprej, prišla v državno upravo, iz dveh razlogov: prvo, da razbremeni s tem svoj proračun, oziroma, da mu bo tako omogočeno lažje vzdrževanje ostalih cest, ki so ostale pod njegovo upravo in drugič, da ima država več možnosti držati to cesto v boljšem stanju, kakor je bilo to mogoče cestnemu odboru.

Končno tudi mislim, da je še danes dolžnost mariborskega cestnega odbora, da za omenjeno cesto še vnaprej skrbi, če tudi naj bo sedaj ta skrb posredna. Zato ima tudi vodstvo mariborskega cestnega odbora vse pogoje, ker lahko doseže s svojimi dobrimi zvezami popravilo omenjene ceste.

Članek v »Večerniku« sem napisal ne

radi sebe, nego radi številnih kolesarjev, motoristov in avtomobilistov, ki preklinjajo stanje na tej in številnih drugih cestah v Sloveniji. Moja vožnja v avtobusu in njen poznejši opis v »Večerniku« je bil samo eden izmed številnih glasov ter opravičenih protestov proti stanju na naših cestah.

Problem cest v Sloveniji je važen problem, katerega rešitev se že predolgo zavlakuje, zato tudi na ta problem čisto opozarjamo, včasih v milejši, včasih tudi v ostrejši obliki, vse z namenom, da naši pozivi pri merodajnih najdejo odmev.

Ti klici po popravilu cest tudi ne morejo imeti značaja napada, nanašajo pa se gotovo na vse one, ki imajo možnosti, da na zadevo ugodno vplivajo.

Upajmo, da bodo številni pozivi po časnikih in povsod drugod enkrat vendarle imeli uspeh in ob tej priliki zato ponavljam željo tisočev: popravite in uredite naše ceste. Vladimir Kreft.

Dr. Urbaczek Josip - stoletnik

Danes praznuje svoj stoti rojstni dan v Mariboru in drugod poznani zdravnik in zdravstveni svetnik dr. Urbaczek Josip.

Dr. Urbaczek se je rodil 23. 8. 1840 v Brnu v sedanjem Češkoslovaškem protektoratu. Že mlad 29 let zdravnik je po končanih studijah na graški univerzi in opravljeni zdravniški praksi prišel leta 1869. v Maribor, kjer je bil imenovan za železniškega zdravnika.

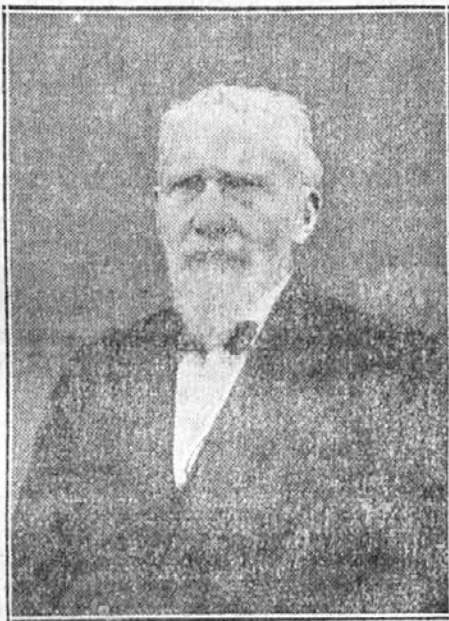
Leta 1872. je bil dr. Urbaczek imenovan pri mestni občini za komunalnega zdravnika in je v tem svojstvu do leta 1919. imel mnogo prilike, da je ubožno zdravniško oskrbo v mestu Mariboru izborno organiziral. Mestna oskrbnišnica in drugi mestni zavodi, ki jih je mestna občina imela do leta 1919, so v veliki meri njegovo delo.

Nič ni čudnega, če je dr. Urbaczek kmalu uvidel potrebo posebne reševalne službe v mestu Mariboru. Že okoli leta 1900 je poizkušal ustanoviti posebno reševalno društvo, vendar se mu zaradi splošnega nerazumevanja, pa tudi nerazumevanja na odločujočih mestih ni posrečilo. Ko je l. 1908 ustanovil v okviru takratne požarne brambe poseben reševalni oddelček, je pač mislil predvsem na to, kako bi se ponesrečencem in bolnikom reševam v prvi sili hitro pomagalo.

Poleg raznih časti, ki jih je bil v svojem življenju deležen (odlikovanja Rdečega križa, avstrijska in jugoslovanska odlikovanja) je bil l. 1907 izvoljen za častnega člana mariborske gasilske čete.

Včeraj se je podala k dr. Urbaczku posebna deputacija gasilske čete in reševalne postaje, ki sta jo vodila četni zdravnik dr. Sekula in poveljnik g. Kramberger. Deputacija je izročila dr. Urbaczku lep šopek rdečih nageljnov ter mu k rojstnemu dnevu čestitala. Dr. Urbaczek je kljub svojim 100 letom

deputacijo osebno sprejel, se s člani razgovarjal in obujal spomine. Spomnil se je raznih malenkosti iz svojega dolgega

življenja in z veseljem je pripovedoval krajše anekdote. Dr. Urbaczek je duševno in telesno zdrav in mu 100 letnega bremena ni videti.

Ob 100 letnici je dr. Urbaczku čestitalo mnogo meščanov, pa tudi odličnih korporacij. Med čestitkami je najbolj zanimiva ona, ki sta jo poslala rektor graške univerze in dekan medicinske fakultete, ki se s toplimi besedami spominata dijaka in doktoranda te univerze. Zdravniška zbornica v Ljubljani je svojemu najstarejšemu članu izrekla najpristranejšo čestitke, mestna občina mariborska je pa po g. županu dr. Juvanču čestitala svojemu odličnemu meščanu in uslužbencu.

m Iz profesorske službe. Premeščeni so Berce Silva iz Maribora na klasično gimnazijo v Ljubljani; Cerar Jelka iz Ljubljane na II. realno gimnazijo v Mariboru; Dobrovoljc Franc iz Maribora na I. realno gimnazijo v Ljubljani; Eržen Leon iz Virovitice na II. realno gimnazijo v Mariboru; Gostinčič Pavel iz Maribora v Novo mesto; Kocmur Josip iz Smedereva na II. realno gimnazijo v Mariboru; Vimpolšek Slavko iz Banja Luke na klasično gimnazijo v Mariboru.

m Pekom primanjkuje moke. Mariborski peki pravijo, da jim primanjkuje moke in so zato zabredli v velike težave.

m Beograjska ulica je posebno v onem delu, ki prehaja iz Parmove ulice, v skrajno slabem stanju ter potrebna regulacije še pred zimo. Stanovaleci v tej ulici prosimo gradbeni urad mestne občine za čimprejšnjo ureditev. — J. M.

m Poseben vlak v Ruše. K reprizi igre »Matija Gubec« v soboto, 24. t. m. bo vozil poseben »Putnikov« vlak. Odhod iz Maribora ob 19. povratek iz Ruš ob 24. Vozovnice in vstopnice samo v biletarnici »Putnik« v Mariboru.

m Isti tat ukradel dve kolesi. Izpred iste gostilne na Koroški cesti je isti tat ukradel sinoči kolo »Neger« z ev. šte. 25833 mehanikarskemu pomočniku Valterju Travniku ter zlatarskemu pomočniku Emeriku Marčinku kolo »Velo« z ev. šte. 21248.

Predlog za enotno moko

Odbor za poljedelstvo Kmetijske zbornice v Novem Sadu je v zvezi s položajem, ki je nastal po uredbi o maksimiranju cen pšenice in koruze, sprejel predlog, da se izda uredba o maksimiranju cen pšenice in koruze, ki naj odredi povoljne minimalne cene, naj se takoj izda uredba o enotni moki in o mešani pšenični moki s koruzno. Glede sladkorne pese je bilo sklenjeno, da naj se prihodnje leto posejejo čim večji kompleksi zemlje s peso, ker se vedno bolj opaža pomanjkanje sladkorja.

ZA IZVOZ SVEŽEGA GROZDJA

v Nemčijo je Prizad objavil pogoje in cene. Za izvoz do 1. septembra je določena cena za zgodnje grozdje 26 mark za smederevsko pa 24 mark za 100 kg franko nemško-jugoslovanska meja. Hkrati je razpisana tudi premija za izvoz svežega grozdja v Nemčijo do 31. decembra, ki znaša 25 din za 100 kg.

* Krojaški pomočniki in pomočnice. V nedeljo, 25. t. m., ob 9 uri dopoldne v Delavski zbornici II. nadst. bo važen sestanek kroj. pomočnikov in pomočnic za kolektivno pogodbo.

17. nacionalni šahovski turnir v Celju

BERNER SREČNO USEL PORAZU PROTI ZUKU IN SE OSTAL V VODSTVU. — SORLI V IZGUBLJENI POZICIJI PROTI MISURI

CELJE, 23. avgusta. Sinoči je pred pričetkom 12. kola Ljubinko Majstorovič iz Cačka vložil pri turnirskem vodstvu izjavo, da izstopa od nadaljnjega tekmovanja radi bolezni. Ker je odigral že več kot polovico turnirja, izgubi vse nadaljnje partije.

V sinočnjem kolu je najlažje dobil Medan, ki se mu je zapisala točka proti Majstoroviču brez igre. Prva pa sta končala Gottlieb in Savič. Slednji je po forrirani menjavi glavnih figur blokiral pozicijo, nakar sta se nasprotnika v 19. potezi sporazumela za remis. — Naglo je potekla tudi partija Drašić-Sušarić. ušarić je že v otvoritvi z napadom osvojil kmeta, prodorno strl Drašićovo pozicijo ter v 27. potezi zmagal. — Mladi Berner, ki uživa med Celjani splošno simpatijo, je še vedno v vodstvu. Toda v igri ni več tako siguran kot je bil v prvih kolih. Podoba je, da je že izmučen, kar zlasti dokazujejo napake, ki jih sprva pri njem ni bilo opaziti. Rešujeta pa ga velika sreča in rutina, ki si jo je pridobil na lanskoletnem turnirju v Zagrebu. V tem kolu je prišel proti Zuku v izgubljeno pozicijo. V Laskerjevi varianti damskega gambita je Zuk kmalu osvojil kmeta in prišel v prednost, ki pa je ni znal izrabiti. Berner je jel lakovo in taktično nastavljal pasti. In Zuk se je zares ujel v past v 22. potezi ter se tik pred izgubo figure vdal. — V damskem gambitu je Pavlović dosegel proti Mareku nekaj prednosti, kar pa je Marek v središčnici izenačil ter celo prevzel iniciativo. Ob dobri Pavlovićevi obrambi pa Marek ni mogel prodreti, zato sta se v 33. potezi pobotala za remis. — Šiška je kot črna igral proti Smigovcu Grünfeldovo obrambo. Po mirni otvoritvi, v kateri je Smigovec zaigral

Beraška in potepuška nadloga vedno večja

Po Mariboru se potepajo razni »reveži« iz daljnih krajev, pa razni tipi in ženske vseh starosti z vsemogočimi vrečami pod pazduho. Stalno prosjačijo in nekateri so celo tako vsiljivi, da slede komu do njegovih vrat in se od onod ne ganejo prej, dokler jim ne daš daru. Z malim niso seveda niti zadovoljni! Poleg tega se nekateri izdajajo celo za bolne, nezmožne dela, kažejo neke legitimacije in človek resnično ne ve, kaj storiti. Smili se mu, toda to je vendar sumljivo, da prosi samo za celo obleko in da v strgani obleki, ki jo ima na sebi, v sosednji hiši zopet moleduje. Zato je potrebno, da napravi policija red in da se pozanima za njihovo identiteto. Nepoklicane naj izžene iz mesta, kjer je itak naših revežev dovolj.

m Na kol se je nataknila v Peklu 6 letna Terezija Topolovec med igranjem z otroki. Deklica ima razparan trebuh ter so jo morali nemudoma prepeljati v bolnišnico.

m Statisti, ki so že sodelovali v gledališču, naj se drevi ob 20. javijo v gledališču. Pravtako tudi otroci.

Kino

* Grajski kino. Danes vojna filmska reportaža »Od Narvika do Pariza« prva predstava že ob 14. uri. Kupite in dvignite vstopnice v predprodaji.

* Union kino. »Kapitan Džek«, covbojski film izredno napete vsebine in prekrasne petje z divjega zapada. Bob Baker in njegov senzacionalni konj v glavnih vlogah.

* Esplanade kino. Nemški kriminalni film sijajne in velenape vsebine »V ime-nu zakona«.

* Zvočni kino Pobrežje 24.—25. avg. »Kina dobiva orožje«. Napetost.

Radio

KAJ VAM PRIPOROCAMO, DA POSLU-SATE JUTRI?

Ljubljana: 18. RO; 20.30 slušna igra; 22.15 RO. — Beograd: 17.45 koncert na citrah; 19.40 večer Bačke; 22. kavarniška glasba. — Zagreb: 20.30 moški sestet po je pesmi domačih skladateljev. — Sofija: 19. narodna glasba; 20. kvartet mandolin; 22.20 lahka glasba. — Praga 22.30 zabavna glasba. — Budimpešta: 12.10 ciganska glasba; 17.15 zabavna glasba; 23.20 plesna glasba. — Rim: 20.30 simfonični koncert. — Beromünster 20.15 lahka glasba. — Sottens: 20. odlomki iz operet; 21.15 harmonikarski trio; 21.50 plesna glasba.

Vesti: Ljubljana: 7.05, 12.30, 14., 19., 22. Beograd: 6.45, 13.30, 14.40, 19.10, 21.40, 22.40.

Ponovitev »Matije Gubca« v Rušah

v soboto, 24. t. m., ob 20. uri. — Iz Maribora poseben vlak ob 19. uri

*
124. Francoska partija
(11. kolo v Celju 21. avg. 1940)
Beli: Gottlieb Črni: Drašić
1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Lb4 4. c5, c5 5. Ld2, exd4 6. Sb5, Le5 7. b4, Le7 8. Dg4, g6 9. Sxd4 Se6 10. Sxc6, bxc6 11. Sf3, f6 12. Ld3, f5 13. Dg3, Df6 14. a3, La6 15. 0-0, Lf8 16. Le3, Df7 17. Sd4, Lxd3 18. exd3, Dd7 19. Tact, Tac8 20. Te2, a5 21. Tfcl, axb4 22. axb4, Lxb4 23. Txc6, Txc6 24. Txc6, Se7 25. Txc6, Le5 26. Ta6, Dd7 27. Ta1, Dd2 28. Sb3, Dxb3 29. Lxc5, De3 30. Ta8+, Kf7 31. e6+, Kg7 32. De3, Se6 33. Ta7+, Kg8 34. e7 in črna preda.

Zanimivosti

V Rusiji cigani niso več nomadi

Postali so vzorni kmetovalci in obrtniki ter imajo celo svojo književnost

Pri nas vlada splošno prepričanje, da so cigani obsojeni na večno potikanje po svetu in da se ne morejo privaditi na stalno in mirno življenje. In vendar je že praksa pokazala, da temu ni tako. Pri nas sicer ni dosti protidokazov — imamo pa tudi mi nekaj primerov, ki dokazujejo, da ljubi tudi cigan svojo grudo, če je le kaj ima in če mu le nudi vsaj bedno eksistenco, ji ostane zvest. Za primer slušajo nekatere naselbine ciganov v Prek-

murju, dasi so tu prejeli samo mali kosček zemlje in še to brez vsakega inventarja. Sicer pa so znani v naši državi cigani tudi kot sezonski poljski delavci.

Najboljšo razlago, kako je s »predestiniranim ciganskim potikanjem« pa daje praksa iz Sovjetske Rusije. Tam danes cigani niso več nomadi. Prešli so v vasi in mesta in se lotili kmetijstva in obrti. Imajo svoje kmetijske in obrtnice zadruge

po mestih. Po vaseh je danes 40 izključno ciganskih kolhozov. Imajo živahno se razvijajočo književno življenje. Ciganska književna sekcija je izdala več del originalne ciganske književnosti. Zbranih je predvsem mnogo zbirke ljudskih povesti, pesmi in anekdot. Ciganski književniki so organizirani v posebni sekciji Vse-zveznega združenja ruskih književnikov. Najvidnejši predstavnik ciganske književnosti je Germanov.

Dvoje hlač za en gumb

Minilo je pol stoletja, od kar je dobila Nemčija od Angležev otoček Helgoland, ki je postal kasneje pravi »Gibraltar Nemčije«. Leta 1890 je odstopila Nemčija Angliji Zanzibar v Afriki, v zameno je pa dobila Helgoland. Po vsej Nemčiji so tedaj godrnjali ljudje in dejali, da je dal Viljem II. »dvoje lepih hlač za en sam hlačni gumb«. Toda, kmalu se je pokazalo, da je to pot Viljem II. ravnal prav. Otoček je postal prava predstraža nemške obale in pomembnih pristanišč na njej: Cuxhavena, Bremenhavena, Wilhelmshavena, za vsa ustja velikih rek ter Kielski kanal. Prej kopališki otok je zdaj pomembno oporišče nemškega pomorstva. Če bi bil v angleških rokah, bi sedanje nemške akcije ne mogle uspeti tako, kakor so. Poteza Viljema II. je bila le pravilna.

— Imate stare obleke, gospod?
— Ne bo nič, prijatelj. Žena je na potovanju!
— A tako! No, potem pa imate gotovo prazne steklenice...

Kadar je poljubljal zaročenko, je kihal

VZROK NEPRIJETNIH POSLEDIC POLJUBLJANJA JE SLEDNIJČ OD-KRIL ZDRAVNIK

Pred tedni je prišel k zdravniku v Bruselj neki mladenič, ki je kazal znake nahoda. Trdil je, da ima nahod vedno samo en dan, in to vselej, kadar prejšnji večer poljubi svojo zaročenko. Zato ga stalno muči vprašanje, v kakšni zvezi sta nahod in poljubljanje njegove zaročenke. Zdravnik ni mnogo razmišljal. Povabil je tudi mladeničevo zaročenko, ki deli »usodne«

poljube. Preiskal je dekle, njene lase in končno zahteval še njeno dozo za puder. Takoj je napravil poizkus z mladeničem, ki po poljubljanju kiha. Pomolil mu je pod nos zaročenkin puder, na katerega so mladeničeve nosne sluznice takoj reagirale. Skrivnost njegove »bolezni« je bila torej v tem, da je zaročenka uporabljala puder, ki je dražil zaročenčeve nosne sluznice.

Betlehemske zvezde bomo spet videli

LETOS 11. OKTOBRA IN PRIHODNJE LETO 20. FEBRUARJA SE BO ZNOVA PRIKAZALA »BETLEHEMSKA ZVEZDA«

Iz otroških let poznamo vsi »zvezdo Modrih«, saj je igrala v mnogih po-božnih pravljicah važno vlogo. Sveto pismo jo omenja kot zvezdo vodnico treh Modrih iz Jutrovega, ki jih je pripeljala v samotni betlehemske hlevček, kamor so nosili bogata darila za novorojenega Mesijo. Toda moderna znanost je z mnogimi drugimi skrivnostmi razkrila tudi to. Celotno zanika njen obstoj. Moderni zvezdoslovci so odkrili, da »zvezda Modrih« ni nič drugega, kot vidna utvara, ki jo povzroča poseben položaj Jupitra in Saturna. Oba planeta sta zvezdi premičnici. Na svojem potovanju po vsej sferi prideta tudi na tak položaj, da se nam zemljanom zdita kot bi imeli opravka z eno samo močno sijočo premičnico. Letos je bil tak pojav že enkrat viden, in sicer 16. avgusta. To se bo spet ponovilo 11. oktobra in 20. februarja 1941. Zadnjič je bil zabeležen pojav »zvezde Modrih« leta 1125. Torej je minulo od tedaj že 800 let. Veličastni vseмирski ritem 800 let je vedno zanimal zvezdoslovce, ki so se zanimali za rešitev te uganke, dokler tu-di ta neznanka ni bila zbrisana z ne-

ba. Po tem pojavu so tudi ugotovili, da po podatkih samega svetega pisma Kristus ni mogel biti rojen 1. leta po našem štetju, temveč 7 let prej, če so pač tedaj videli »zvezdo Modrih«. Jupitru so že stari narodi pripisovali mnogo važnih lastnosti. Za Grke je bil gospodar in kralj nad zvezdami, najvišji bog Zeus. Prav tako je bil

Tudi narava ima svoje »podmornice«

Narava ustvarja čisto oblike, ki imajo neverjetno sličnost z najmodernejšimi napravami človeške tehnike. Bolje rečeno: tehnične konstrukcije človeških možgan imajo često za svoj vzor in predhodnika večno ustvarjajočo naravo. Tako ima neverjetno sličnega »dvojnika« v naravi tudi eno izmed najmodernejših orožij današnje

90.000 delov ima ura v Beauvaisu v Franciji. Astronomsko uro v stolpu katedrale žene pet motorjev in je najbolj komplicirana ura na svetu. En motor lahko teče 1000 let, uteži za navijanje so nad 100 kg težke.

Grkom Saturn bog časa Chronos, ki je prinašal plodno letino, pa tudi uime in poplave. Če se torej kdo strinja s starimi Grki, mu lahko pripiše tudi obilico letošnjih ploh in poplav.

Kaj je »jidiš«?

Splošno je znano, da nobeden evropski jezik ni čist, temveč vsebuje mnoge primese raznih tujih jezikov. Vse to je pač posledica preteklosti evropskih narodov, ki so vsi več ali manj naseljeni na prometnih križiščih. Francoščina je na pr. mešanica keltske, romanščine in germanskih primese. V novejšem času je nastal v Evropi nov jezik, ki je prav najzgovornejši primer, kako lahko iz mešanice različnih jezikov nastane nov, samostojen jezik, ki se potem razvija po čisto posebnih, lastnih zakonih. Ta jezik je »jidiš«, kot se imenuje govornica nekaj milijonov Židov po srednji in severovzhodni Evropi. »Jidiš« vsebuje 20% slovanskih besedi, 20% hebrejskih, 5% besedi je iz najrazličnejših evropskih jezikov, večina besedi ima pa nemški koren. Vendar besede, ki imajo sicer nemški koren, nimajo navadno več istega pomena kot v nemščini in je danes »jidiš« že čisto odtujen in osamosvojen od nemščine. Nemške in slovanske besede so dobile hebrejske končnice, pa tudi hebrejske besede so izpremenjene in so dobile deloma nemške in slovanske končnice. V »jidiš« obstoja danes že tudi lepa literatura, ki je doživela tudi mnogo prevodov v razne svetovne jezike. Njen najbolj znani predstavnik je Šalom Asch.

Gora, ki jo morajo vsako leto čistiti je Kapucinski grič pri Solnogradu. Skale pobirajo člani družin, ki se že nad sto let pečajo s tem. Tudi imajo nalogo, da pregledajo skalovje, ki grozi hišam spodaj. Leta 1669 je velika skala ubila 220 oseb.

Sergiusz Piasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

80 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

Obšli smo gozd ter prišli na polje. Pa spet gozd in spet polje... Slednjič smo prišli v malo hosto ob poti čez mejo. Na snežni beli poljani je bila hosta kot majhen otok, plavajoč v morju luninih žarkov. Prešli smo ga ter se na robu ustavili. Morda sto korakov na levo sem opazil zaseko. Na drugi strani poti je temna proga gozda. Tam je Poljska.

Dolgo stojimo na mestu ter opazujemo pokrajino. Končno se je Bazil premaknil. Ostali za njim. V desnici stiskam nabit samokres. V levici imam rezervne naboj. Hitimo naravnost med zaseko in redka debla. Zazdalo se mi je, da se je med debli nekaj zganilo, vendar ne morem tega zanesljivo potrditi. Bazil je hitel precej varno naprej.

Bili smo že tik meje, ko je izza debel padlo nekaj strelcev, nato pa so izza njih skočili rdečearmejski s karabinkami v rokah. Presekali so nam pot čez mejo.

— Stoj! Roke kvišku! — so vpili.

Skokoma smo se umaknili. Na odprti ravnici bi nas z lahkoto zajeli. Čim so padli prvi strelci, sem odgovoril s strelci iz samokresa. Ko sem oddal devet strelcev, sem stekel za ostalimi proti gozdu. Med tekom sem nabasal samokres z no-

vimi naboji. Tekel pa sem pripognjen, skakajoč zdaj v levo, zdaj v desno.

Nekaj sekund je bilo vse tiho. Koj nato pa so jeli izza dreves padati strelci. Odgovarjal sem ter meril v sredo. Spustil sem se za brati Dovrličukovi. V nekaj krepkih skokih sem presekala gozd. Nekaj deset korakov pred seboj sem opazil tri postave. Bratje so jo ubirali proti velikemu gozdu, ki je bil od tod najmanj tri kilometre. Kljub temu, da so bili oblečeni v bele obleke, sem jih jasno spoznal na snežni površini.

Tekel sem za njimi. Na pol poti proti gozdu sem jih dohitel. Za nami pa so padali strelci iz karabink. Na snegu sem zagledal temne lise. Sklonil sem se: kri. Stekel sem k Simonu.

— Kdo je ranjen? — sem ga vprašal.

— Ignacij... V roko so ga zadeli.

Ko smo pretekli dve tretjini poti proti gozdu, so spet jeli padati strelci. Ozrl sem se. S severnega roba gozda so izstopili vojaki. Tvegali res niso preveč. Obšli so gozd in zdaj so nam za petami, ko čez golo ravan bežimo proti gozdu. Zasledujejo nas, hipoma se ustavljajo ter streljajo za nami. Toda daljava je prevelika, zato nam strelci niso mogli do živega.

Slednjič smo dosegli gozd. Stopal sem ob Simonu.

— Zakaj neki jih je toliko? — sem ga vprašal, misleč na zasledovalce, ki sem jih naštel najmanj deset.

— Blizu neke je stražnica, — mi je pojasnil Simon.

Stopili smo v gozd ter se za hip odpočili. Ignacij je sleknel kožuh. Bazil pa mu je naglo obvezal rano.

— Dobro, da si jih zadržal! — mi je rekel Simon. — Saj bi jim sicer ne utekli... Spočiti so, dočim smo se mi že precej izčrpali!

Na robu gozda je bil ogromen kup vejevja in dračja. Odmetal sem vrhno zasneženo plast, nato pa podtaknil ogenj. Suho hrastje je živo zagorelo, in kmalu je ogenj zajel celo grmado.

Simon je medtem obvezal Ignaciju roko. Oblekli so ga, roko pa podprli z močno podvezo.

— Zakaj si to storil? — me je vprašal Simon in z roko pokazal na gorečo grmado.

— Mislili bodo, da smo se tu ustavili, pa se bodo bali približati se gozdu.

— Res je, — je dejal Simon.

Rdečearmejski so bili že na pol poti. Naglo so tekli proti gozdu. Mi pa smo se najprej umaknili v globino gozda, nato pa smo v velikem polkrogu obšli gozd ter prišli na rob približno pol kilometra od goreče grmade. Odtod sem mogel natančno opazovati rdečearmejske, kako so hiteli proti gozdu. Razvili so se v fronto ter previdno stopali naprej. Goreča grmaga jih je očividno motila. Verjetno si

niso mogli razložiti njenega pomena... Slednjič so se ustavili ter pričeli v salvah streljati proti gozdu. Bazil se je Široko zasmejal:

— Takole se lahko do zore zabavajo... če jim seveda ne bo zmanjkalo nabojev...

Ob robu gozda smo zavili na jug, nato pa smo usmerili pot proti jugozapadu. Iz daljave je bilo še vedno slišati strele. Mene pa je nenavadno razveselila domisljica glede goreče grmade.

Po dveh urah hoje nas je vodil Bazil skozi malo sotesko naravnost proti razpadu. Ob štirih zjutraj smo prekorajčili mejo. Domov pa smo se vrnili, ko se je jelo daniti. Na poti smo bili trinajst ur. Ignacij je jedva prišel do doma; bil je docela izčrpan, dasi rana ni krvavela ter ga ni, kot je izjavil, prehudo bolela.

Doma so bili vsi kolj pokonci. V peči so zakurili ogenj. Pripravili so vodo. Matija pa je izpral Ignaciju rano ter mu je obvezal. Kost je bila nepoškodovana, krogla mu je prebila samo mišice.

Ko smo pospravili blago ter očistili obleke in jih okoli peči razobesili, smo dobili zajtrk. K zajtrku smo še spili dve steklenici vodke. Nato so jeli bratje podrobno pripovedovati o dogodku. Zlasti so hvalili mene, ki sem tako spretno zadržal rdečearmejske.

Matija pazljivo poslušala vso zgodbo, nato pa pravi:

— Tako, sinovi, zahvalite Vlado, da vas je rešil, saj bi sicer nikogar za dolgo dobo ne uzrl.

(Dalje.)

Sport

Zadnje priprave ligašev za prvenstvo

Prihodnjo nedeljo se bo pričelo na celnem teritoriju SNZ prvo prvenstvo v tekmovalnem v okviru samostojne slovenske lige, v kateri tekmuje osem najmočnejših slovenskih klubov. Že dolgo pred pričetkom so si klubi skušali zagotoviti čim večje število primernih igralcev, kar je dobilo vidnega izraza v selitvah igralcev v celjski in ljubljanski skupini, takoj nato pa so posvetili vso pažnjo temeljitemu treningu. Zadnji termin pred prvenstvom 1. septembra je nedelja po jutrišnjem.

V Mariboru bomo imeli nekaj neoficielnih lokalnih dvobojev med Mariborom in Rapidom s pričetkom ob 17. na igrišču Rapida. Obe moštvi bosta nastopili v najmočnejših razpoložljivih postavah, tekma bo ob vsakem vremenu.

Trboveljski Amater bo priredil sportni dan s sodelovanjem številnih okoliških klubov, v središču sporeda pa stoji tekma Amater I—Concordia

(Zagreb). Jeseniško Bratstvo, ki je v transferu dobilo menda največ novih moči, bo gostovalo proti Jadranu v Ljubljani, ljubljanski Mars pa bo pozdravil na svojih tleh SK Uskok iz Zagreba.

SEST MARIBORČANOV NA TURNIRJU V PALICU

Mednarodnega teniškega turnirja v Palicu pri Subotici se bo udeležilo tudi šest igralcev iz Maribora. ISSK Maribor je prijavil Albanežja, Tončiča in Korenčana I, SK Železničar Vampla in Slano, SK Rapid pa O. Blankeja.

OBJAVA SLOVENSKE TENISKE ZVEZE

Slovenska teniška zveza sporoča, da bo izvedel SK Ilirija nacionalno prvenstvo v Ljubljani v dneh 30. avgusta in 1. septembra 1940. Zveza priporoča sodelovanje vsem turnirskim igralcem Slovenije. Medmestna teniška tekma Maribor-Ljubljana pa bo 8. septembra v Mariboru. V toliko je treba izpremeniti okrožnico št. 1.

SLAVIJA (V) OSTANE V HRVATSKI LIGI

Na intervencijo nekaterih ligašev in s pri-

stankom vseh ostalih klubov v tej konkurenci bo ostala tudi varaždinska Slavija v hrvatski ligi, kjer bo igrala kot 10. klub. Zaradi tega bo tudi izpremenjen sedanji tekmovalni spored.

NACIONALNO ATLETSKO TEKMOVANJE SKZ

Na stadionu SK Železničarja bo 8. sept. ob pol 9. uri dopoldne nacionalno atleško tekmovalje s sledečim sporedom:

100 m predteki, met kopja, met krogla, 100 m finale, 800 m, 5000 m, skok s palico, 400 m predteki, skok v višino z zaletom, met diska, skok v daljavo, 400 m finale, met kladiva, 1500 m, štafeta 4x100 m.

Prijave je treba poslati na naslov SK Železničar, Maribor, Tržaška cesta, najkasneje do 5. septembra opoldne. Prijavnine in nagrad ni.

VELIKI CUP LIGAŠEV

Predstavniki hrvatske in srbske lige so na konferenci v Zagrebu sklenili, ustanoviti posebno nogometno konkurencu za tako zvani veliki pokal, v kateri bodo igrali po štirje najboljši klubi v srbski in hrvatski ligi. Tekmovalje bo vodil poseben odbor, čigar sedež bo izmenoma v Zagrebu in Beogradu, za prvo leto je določen Zagreb. Tekmovalje se bo pričelo s prvim kolom že 1. sept. in 13. oktobra. Pari so sledeči: Concordija—BSK, Jugoslavija—Hašk, Vojvodina—Gradjanski, Slavija(S)—Hajduk.

s Pobreška Slavija bo odigrala v nedeljo prijateljsko tekmo s SK Muro v Murski Soboti. Začetek ob 15.15 na stadionu Mure.

s Ligaški plavalni dvoboj Ilirija—Jadran bo drevi ob 20.30 v kopališču Ilirije, damski dvoboj Ilirija—Mariborski plavalni klub pa bo radi obolenosti nekaterih mariborskih plavalnikov odpadel.

s Zagrebški plavalni klub je doma premagal v ligaškem dvoboju HPK Jadran iz Splita s 55:54 točkam. V waterpolu je zmagal Jadran s 4:3.

s Aca Živković se je vrnil iz Francije ter pristopil k zagrebškemu Gradjanskemu.

s Nov svetovni rekord v teku na 3000 m je postavil Šved Henry Kjälmarne v času 8.09.

s Na turnirju v Livornu je Cucelli premagal v finalu Del Bella 7:5, 1:6, 6:4, 5:7, 7:5.

s Punčec in Pallada sta igrala na turnirju v Banjski Bistrici na Slovaškem; ker ni bilo resnih partnerjev, sta z lahkoto prišla v finale, kjer je Punčec premagal Pallado 6:3, 6:4, 5:7, 6:3. Tudi v dublu sta premagala najboljši slovaški par 6:0, 6:0, 4:6, 6:4.

s Balkanske igre bodo 5. in 6. oktobra v Carigradu. Tekmovalni spored bo malo skrajšan. Uspehi se ne bodo računali po točkah, temveč bodo zmagovalci v posameznih disciplinah proglašeni za balkanske prvake.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par, najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Dražbe, preklic, dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vpslati v listu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409.— Za vse pisemne odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znak za 3 din.

SLUŽBO DOBI

IZURJENIM ŠIVILJAM moškega perila oddam delo na dom. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 16710-2

Zanesljiva

KUCHARICA

za vse se sprejme takoj. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 16763-2

Iščem dva

PEČARSKA POMOČNIKA za postavljanje peč ter štedilnike. Plača najvišja. A. Rajšp Orožnova 6. Maribor. 16743-2

VAJENCI-(KE)

MIZARSKEGA POMOČNIKA iščem za takoj. Aleksandrova c. 48. mizarstvo. 16711-4

STANOVANJE ODDA

ENOSOBNO STANOVANJE ali sobo s štedilnikom, opremljeno, iščem za takoj v bližini Tržaške ceste. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Cisto«. 16767-5

DVOSOBNO STANOVANJE se odda takoj Taborska 9. 16765-5

SOBO IŠČE

Iščem s 15. avgustom OPREMLJENO SOBO v centru mesta. Naslov pustiti v oglasnem oddelku »Večernika«. 6152-9

SONČNA ZASČITNA OČALA KUPIS UGODNO V PROJEKCIJI KANC

OPREMLJENO SOBO

s celo oskrbo se išče za boljše mojstra. Ponudbe na »Pontos Centrala«, Meliska cesta 55. 16775-9

OBRT - TRGOVINA

Kupujemo RABLJENE VREČE Kmetijska družba. Maribor, Meliska c. 12. 16677-13

KERAMIKA

Hišni posestniki in najemniki, pregledjte Vaše peči in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter peči. Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

POHIŠTVO-OPREMA

ZLOŽLJIVE POSTELJE žensko kolo, radio, mize, otomane in ostalo ceneno prodam Masarykova 24. 16781-17

Kupi se dobro ohranjena

SPALNICA

mehek ali trd les, ev. tudi kuhinjska oprema. Ponudbe na »Pontos Centrala«, Meliska 55. 16776-17

POSTELJE

in nočne omarice poceni naprodaj, Slovenska 28. 16769-17

Klobuke.

čepice, okraske itd. dobite najceneje iz domače delavnice. Sprejemam vsa popravila v strokovno izdelavo od 10—28. Se priporoča

Babošek Vladko

klobučarstvo MARIBOR, VETRINJSKA 5

RAZNO

Radi selitve se proda MALA KOBILA (poni), oprema in kočija. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 16773-28

ŽENSKI KOTIČEK

NOGAVICE

rokavice, perilo, trikotaža, volna, pletenine, Oset »Mara« Koroška 26, poleg tržnice. 16799-18

SVILA

klot za šolske plašče, koce, odeje kakor vse ostalo blago kupite najugodnejše pri Srečko Pihlar, Gosposka 5. 16779-18

VOZILA

AVTO OPEL

z dvema sedežema, popolnoma v redu se poceni prodaja. Maribor, garaža Völker. 16785-22

Ne čakajte zadnjega dne

Oddajte velike in male oglase za sobotno številko že danes •

Umrl je v četrtek, dne 22. avgusta 1940, naš dragi ata, gospod

Žager Jakob

trgovec in hišni posestnik

K večnemu počitku ga bomo spremili dne 24. avgusta ob 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju na magdalensko pokopališče.

Sv. maša zadušnica bo 26. avgusta ob 7. uri v cerkvi Sv. Magdalene.

Maribor, dne 23. avgusta 1940.

Elizabeta, Norbert in sorodstvo.

V Mariboru ima največji uspeh »Večernikov« oglas

Aleksandrova cesta

Preselili smo se!

Naznanjamo vsem cenj. odjemalcem, da smo knjigarno in papirnico Tiskovne zadruge preselili okoli vogala v Cankarjevo ulico 1 (bivša pisarna advokata dr. Pichlerja) — Priporočamo se

Tiskovna zadruga